

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

12 juni 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING EN AMBTENARENZAKEN

Interpellatie van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de nieuwe zending van een waarnemer door de Raad van Europa om verslag uit te brengen over de vermeende schendingen van de rechten van de Franstaligen in Vlaanderen

Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

Dinsdag 12 juni 2001

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De interpellatie wordt gehouden om 15.43 uur.*

Interpellatie van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de nieuwe zending van een waarnemer door de Raad van Europa om verslag uit te brengen over de vermeende schendingen van de rechten van de Franstaligen in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Overmeire tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de nieuwe zending van een waarnemer door de Raad van Europa om verslag uit te brengen over de vermeende schendingen van de rechten van de Franstaligen in Vlaanderen.

Minister Van Grembergen zal in de plaats van minister-president Dewael antwoorden.

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vermoedelijk stapt vanavond mevrouw Nabholz-Haidegger in Zaventem uit het vliegtuig. Ze is gestuurd door de Raad van Europa om een rapport op te stellen over de zogenaamde discriminaties waar de Franstaligen in de Vlaamse gemeenten rond Brussel het slachtoffer van zouden zijn.

Het gaat om een soort van opvolgingsrapport, want de gelijkenis met het rapport van de heer Columberg van mei 1998 is treffend. De heer Columberg heeft na een verblijf van nauwelijks zesendertig uur in ons land over de problematiek een rapport opgesteld dat op zijn zachtst gezegd wat wereld-

vreemd overkomt. De oorspronkelijke tekst was vernietigend voor Vlaanderen.

Blijkbaar hadden de Vlaamse noch de Belgische overheid de heer Columberg kunnen overtuigen van de werkelijke situatie op het terrein. Ook vele arresten van de Raad van State, het Arbitragehof, het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg, enzovoort, hadden geen of onvoldoende indruk gemaakt. In het rapport was immers sprake van het organiseren van referenda in de faciliteitengemeenten, zodat ze eventueel konden aansluiten bij Brussel, van een intrekking van de rondzendbrief-Peeters, van een invoering van een algemene tweetaligheid in heel België, enzovoort. Het was kortom een reeks van voorstellen die haaks stonden op de realiteit van dit land.

Toen dat rapport in de Raad van Europa ter sprake kwam, ontsnapte Vlaanderen maar ternauwernood aan een veroordeling en een terechtwijzing. Die zouden immers het gevolg zijn geweest van een goedkeuring van het rapport. Er werd echter over gestemd op een blauwe vrijdagavond, toen er nog 21 van de 286 leden aanwezig waren. Die 21 bleken dan nog degenen te zijn die het meest gevoelig waren voor de Vlaamse argumenten, want er werd uiteindelijk heel veel uit het rapport geschraapt, zodat de heer Columberg het zelf niet meer wilde goedkeuren, en zich bij de stemming onthield.

De door paarsgroen afgekondigde pacificatie is blijkbaar nog niet volledig doorgedrongen. De heer Clerfayt van de PRL-FDF-MCC-federatie en 36 andere Franstalige mandatarissen uit Vlaams-Brabant hebben immers een nieuw verzoekschrift ingediend bij de Raad van Europa. Als gevolg daarvan is mevrouw Nabholz-Haidegger, een fractiege-note van de heer Clerfayt in de Raad van Europa – wat niet onbelangrijk is -, aangewezen om de situatie hier ter plaatse te komen onderzoeken.

Van Overmeire

Het tijdstip is niet toevallig uitgekozen. De Franstaligen wilden immers referenda organiseren in de faciliteitengemeenten. De aanwezigheid van mevrouw Nabholz-Haidegger was een extra politiek element bij de organisatie daarvan. Uiteindelijk zijn die referenda niet kunnen doorgaan. Het blijft echter zorgwekkend dat de Raad van Europa, een achtenswaardige instelling, opnieuw iemand naar Vlaanderen stuurt, en meer bepaald naar de faciliteitengemeenten in Vlaams-Brabant.

Mevrouw Nabholz-Haidegger zegt dat ze zich, meer dan haar voorganger, bewust is van het feit dat de problematiek gevoelig ligt, en dat ze bereid is meer dan een bezoek te brengen aan ons land. Ze zal zich niet beperken tot een enkel bezoekje van 36 uur. Toch zei de vorige verslaggever Columberg in een interview dat mevrouw Nabholz-Haidegger niet veel anders in haar rapport zal kunnen zetten dan hij. Het zal volgens hem een opvolgingsrapport van het zijne zijn, waaruit zal blijken dat de rondzendbrief-Peeters nog steeds niet is ingetrokken, en dat België de Conventie inzake de Bescherming van de Minderheden nog niet heeft geratificeerd. Er hangt dus een tweede Columberg-verhaal in de lucht.

Welke initiatieven heeft de Vlaamse regering na de zaak-Columberg genomen om een herhaling van zo'n missie te verhinderen? De Raad van Europa is natuurlijk een parlementaire instelling, maar als Vlaanderen ontsnapt is aan een vernietigend rapport, mogen we toch verwachten dat de Vlaamse regering de leden van de Raad van Europa nadere documentatie bezorgt, en er verder voor zorgt dat er geen herhaling komt van de zaak Columberg.

Op welke manier zal de Vlaamse regering reageren op het bezoek van mevrouw Nabholz-Haidegger? Ik heb begrepen dat de Vlaamse regering in eerste instantie niet betrokken is. De komende dagen zal mevrouw Nabholz-Haidegger premier Verhofstadt ontmoeten, de vice-premiers Vande Lanotte en Michel, en de burgemeesters van de faciliteitengemeenten. Het is merkwaardig dat de Vlaamse regering bij dat eerste bezoek niet wordt betrokken, aangezien ze in dit dossier toch betrokken partij bij uitstek is.

Als er dan toch een contact zou zijn met mevrouw Nabholz-Haidegger, welke argumenten zal de Vlaamse regering dan naar voren brengen? Zal ze vragen om een vergelijking te maken tussen de positie van de Franstaligen in de Rand rond Brussel enerzijds, en de situatie van de Nederlandstaligen

in de faciliteitengemeenten in Wallonië, zoals Edingen en Vloesberg anderzijds? Zal ze vragen een vergelijking te maken tussen het Vlaams schooltje in Komen enerzijds, en het Franstalig onderwijs in de Rand anderzijds? Dit zijn immers sterke argumenten voor een neutraal waarnemer, wat naar ik aanneem mevrouw Nabholz-Haidegger ook is.

Is er over deze zaak overleg gepleegd met de federale regering? Zal minister van Buitenlandse Zaken Michel bereid zijn om ook het Vlaams standpunt toe te lichten? Als hij zich geroepen voelt om minister van Buitenlandse Zaken van heel België te zijn, dan is het immers ook zijn opdracht om de Belgische instellingen, de Belgische evenwichten, en dus ook de positie van de Vlaamse regering in deze, mee te verdedigen. Is minister Michel daarover aangesproken? Heeft hij zich bereid verklaard om ook ons standpunt terzake te verdedigen?

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil enkele bedenkingen kwijt naar aanleiding van dit onderwerp. De les die we uit het rapport-Columberg moeten trekken, is dat Vlaanderen vrij laks heeft gereageerd. We hebben ermee gelachen en het effect ervan op het Europese vlak onderschat. Dat mag geen tweemaal gebeuren. Het is aan de Vlaamse regering om op een hoffelijke manier in het rapport binnen te dringen. We moeten ons in dit dossier volwassen opstellen of het zou ons zuur kunnen opbreken.

Ten tweede wil ik nog een politieke bedenking maken. Ik had eerlijk gezegd gedacht dat het na het vorige rapport welletjes was geweest. De zaken worden nu wel heel erg op de spits gedreven door een aantal Franstaligen in de Raad van Europa. Het is aan de Nederlandstaligen in datzelfde orgaan om andere discriminerende toestanden aan te klagen wanneer het gaat over Nederlandstaligen in faciliteitengemeenten of de positie van een aantal Vlaamse dossiers binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ik wil tot slot nog een algemene bedenking maken. Naarmate Vlaanderen meer autonomie verwerft, heeft het er mijns inziens alle belang bij om op een nog meer open manier om te gaan met de anders-talige Vlamingen op het territorium. Let wel, dit is zeker geen pleidooi om de faciliteiten af te schaffen. Hoe meer bevoegdheden Vlaanderen heeft, hoe meer we ons moeten bezinnen over hoe we omgaan met wie op ons grondgebied aanwezig is. Dit dossier is geen statisch gegeven, maar het evo-

Gatz

lueert en moet vanuit een bepaald politiek perspectief bekeken worden.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil eerst punctueel op de vragen antwoorden om daarna een aantal algemene beschouwingen te maken.

De heer Van Overmeire vroeg welke initiatieven de Vlaamse regering heeft genomen na de zaak-Columberg. Het antwoord daarop is kort. Het jongste verzoekschrift van de heer Clerfayt en co werd door de commissie voor Juridische Aangelegenheden en Mensenrechten van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa ontvankelijk verklaard. U zegt dat we moeten voorkomen dat dergelijke initiatieven in de Raad van Europa worden genomen door meer gegevens te bezorgen aan de leden. U weet daarentegen even goed als ik dat zolang er een aantal parlementsleden zijn met een mentaliteit als de heer Clerfayt, we geen meester zijn over de initiatieven. Bovendien zijn we ook niet altijd meester over het resultaat van de initiatieven die de heer Clerfayt neemt. We kunnen het wel beperken, maar zeker niet voorkomen.

Het laatste initiatief van de heer Clerfayt werd nipt aanvaard in de Raad van Europa. Er werd ook weinig enthousiasme betoond door het juridisch comité, maar er is een ontvankelijkheidsverklaring en dus zitten we met het dossier opgezadeld. We moeten de procedure echter begeleiden en niet ondergaan. Het klopt dat we het vorige dossier cynisch hebben weggelachen en het hebben onderschat. Dit wordt gebracht als een thematiek van minderheden en daar is Europa erg gevoelig voor. Men wil dat democratisch correct behandelen en een aantal Franstaligen uit de Rand maakt daar misbruik van. We zullen dit voorlopig niet kunnen voorkomen.

De feiten tonen aan dat de heer Clerfayt dit wellicht uit strategische overwegingen heeft gedaan. Zijn politieke groepering heeft het moeilijk met de algemene keuze om in het Lambermontakkoord een vorm van pacificatie in te schrijven. Hoewel ze hier zeer weigerachtig tegenover staan, hebben ze besloten om dit akkoord wel goed te keuren. Wellicht staan ze intern onder grote druk en riskeren ze anders een aantal voordelen te verliezen die voortvloeien uit de politieke afspraken die binnen de alliantie zijn gemaakt. Dit belet hen niet om als-

nog op het Europees niveau een klaagzang aan te heffen over de ondemocratische wijze waarop ze in Vlaanderen worden behandeld.

Gezien de huidige feiten moeten we ons in de toekomst misschien wat assertiever opstellen ten aanzien van de Raad van Europa. Dit zal zeker nodig zijn eens de gemeente- en provinciewetten een volledig Vlaamse bevoegdheid zullen zijn.

In het verleden is deze missie rustig en met enige zelfgenoegzaamheid afgewacht. Dit zullen we nu niet doen. We hebben in dit verband al een aantal initiatieven genomen. Na de heer Columberg stuurt de Raad van Europa nu mevrouw Nabholz-Haidegger om de "vreselijke onderdrukking" van de Franstaligen in de Vlaamse Rand aan den lijve te komen ondervinden.

Aangezien ze een toetsingsbezoek aan de randgemeenten zal brengen en toetsingsgesprekken met de Franstaligen uit de Vlaamse Rand zal voeren, leek het ons noodzakelijk om haar enig historisch inzicht in en een objectieve toelichting bij deze materie te verschaffen.

Aangezien we hier op voorhand op wilden inspelen, hebben we haar al wat documentatie bezorgd. Het is uiteraard niet onze bedoeling om haar te overspoelen met grote pakketten documentatie die uiteindelijk ongelezen blijven liggen. We hebben haar enkel op de hoogte gebracht van de hoofdlijnen van onze constitutie, van onze bijzondere wetten, van onze taalwetgeving, van de democratische evolutie in dit land en van de staatshervorming. Om haar de kans te geven om de situatie in haar eigen moedertaal te leren kennen, hebben we haar deze documentatie in het Duits bezorgd. We hebben haar exemplaren van 'Taal en Politiek' van professor Witte, van 'Welkom in Vlaanderen' en van 'Vlaanderen en de taalwetgeving' toegestuurd.

Onze eigen administratie bereidt de ontmoeting in september 2001 momenteel grondig voor. Vanavond komt mevrouw Nabholz-Haidegger in België aan. Morgen begint haar eerste bezoek, waarbij ze enkel de persoonlijkheden uit de Vlaamse Rand en de federale regering zal ontmoeten.

Tijdens haar tweede bezoek zal ze ook de Vlaamse regering ontmoeten. De minister-president, minister Anciaux en ikzelf zullen dit bezoek voorbereiden. Ik ben verantwoordelijk voor het coördineren van de wijze waarop we haar zullen inlichten en begeleiden bij het opstellen van haar dossier.

Van Grembergen

Tijdens die ontmoeting met de Vlaamse regering zullen we haar bovendien op de hoogte brengen van onze visie op inburgering. Vlaanderen biedt niet enkel de Franstalige Belgen, maar ook burgers van ander origine en van andere taalgebieden inburgeringsmogelijkheden. Hieraan zijn onder meer speciale lessen gekoppeld.

We zullen haar uiteraard ook duidelijk maken in welke mate de faciliteiten de Franstaligen in de Vlaamse Rand een duidelijk comfort bieden. Hoewel er zich binnen de Europese Unie gelijkaardige situaties voordoen, kennen deze faciliteiten mijns inziens hun weerga niet. We leveren met onze eigen middelen belangrijke inspanningen om de cultuur, de taal en de eigenheid van de Franstaligen te respecteren. Hiertegenover staat voor hen enkel de verplichting om zich in te schakelen als burgers van onze deelstaat. We zullen haar tevens trachten duidelijk te maken dat hier de kern van het probleem schuilt. Deze mensen willen zich niet gedragen als burgers van de Vlaamse deelstaat.

Er is me tevens gevraagd op welke manier de Vlaamse regering op dit bezoek zal reageren. Zal de Vlaamse regering mevrouw Nabholz-Haidegger suggereren om de vergelijking te maken met de situatie van de Vlaamse minderheid in Wallonië? Hoewel dit een interessante vraag is, moet ik hier eerst een subtiliteit verduidelijken.

We zullen onze bezoeker uiteraard meedelen hoe de Franstaligen met Nederlandstalige burgers op hun eigen grondgebied omgaan. Het is evenwel niet onze bedoeling om de discussie op die manier te institutionaliseren en om tot het erkennen van een minderheid te komen. Dit is een subtiel gegeven. Als we verklaren dat we willen dat onze taalgenoten in het andere landsgedeelte als een minderheid worden behandeld, zal mevrouw Nabholz-Haidegger wellicht zeggen dat het in beide gevallen duidelijk om minderheden gaat.

We moeten bijgevolg duidelijk stellen dat we de afspraken aanvaarden die in de taalwetgeving en in de staatshervorming zijn ingeschreven. We moeten hier echter aan toevoegen dat de rechten die in deze wetten zijn vastgelegd door de Franstaligen niet en door de Vlamingen wel worden ingevuld.

We zullen deze ongelijkheid zeker ter sprake brengen. Ik wens nogmaals op de subtiliteit van de context te wijzen. We vragen zeker niet om de status van erkende minderheid in de Europese Unie toe te kennen.

Wat het principe van de minderheden betreft nam de Vlaamse regering reeds op 24 juli 1997 een standpunt in. Dat standpunt blijft ongewijzigd. Ik citeer het: 'Rekening houdend met het institutionele machtsevenwicht binnen de federale overheid en met het grondwettelijk kader inzake taalwetgeving kunnen de Nederlandstaligen en de Franstaligen in België noch op het gehele grondgebied van het koninkrijk noch op een deel ervan worden beschouwd als nationale minderheid in de zin van deze kaderconventie over de bescherming van de nationale minderheden.' We zijn niet de enigen die dit zo formuleren. Binnen de EU zijn we ook niet de enigen die afstand nemen van de druk die terzake wordt uitgeoefend. Zo heeft ook Frankrijk dit raamverdrag nog niet aanvaard. Anderzijds bestaat tussen onze houding en de Franse centralistische houding tegenover echte nationale minderheden als de Bretoenen en de Basken natuurlijk een groot verschil. De filosofie van de Franse staat is dus niet de onze: dat moet worden benadrukt. De Franse staat heeft steeds een totaal andere houding aangenomen tegenover volkseigenheden.

Ik weet dat de PRL en het FDF de situatie van de Franstaligen in de Brusselse Rand willen isoleren in de discussie. Dit zullen we niet aanvaarden. De interministeriële conferentie inzake Buitenlands Beleid heeft in januari 1999 een werkgroep in het leven geroepen om een onderzoek te organiseren naar de reserves die andere lidstaten hadden geformuleerd om een formule te vinden die België in staat zou stellen het verdrag te ondertekenen. Binnen de EU en op het wereldforum willen we niet het beeld laten ophangen van een Vlaanderen dat over de minderheden walst, dat niet kan aanvaarden dat binnen een homogeen taalgebied anderstaligen in hun rechten worden gerespecteerd. Dat begrijpt u wel. We zijn een beschaafde natie en willen dat op hoog niveau tonen. Maar er bestaat verwarring terzake. Ik vind dat we moeten nagaan hoe andere landen, die soms ook worden geconfronteerd met dergelijke problemen, nuances aanbrengen terzake. Van die nuances kunnen we gebruik maken om een algemeen verdedigings- of reflectiepatroon op te stellen.

Op deze vergaderingen, die nog steeds plaatsvinden, zullen we de volgende punten op de agenda brengen. Een eerste punt is een verduidelijking tegenover de Raad van Europa inzake de specificiteit van de Belgische problematiek en de Vlaamse houding terzake. Een tweede is het opstellen van een voor alle partijen aanvaardbare definitie van het begrip 'nationale minderheid'. In het Belgische geheel kunnen de Duitstaligen als een nationale minderheid worden beschouwd. U weet dat het net

Van Grembergen

de Vlaamse volksvertegenwoordigers waren die in het verleden de beste pleitbezorgers zijn geweest van de rechten en de positie van de Duitstaligen in België. Dat is een nuance. Dit maakt het ons mogelijk een houding aan te nemen die mevrouw Nabholz-Haidegger, als Duitstalige, het beste op het terrein kan inschatten.

U vroeg naar het overleg met de federale regering, en naar de houding van minister Michel. Het is duidelijk dat we hierover overleg moeten voeren met de federale regering. Daar zijn diverse redenen voor. Om te beginnen moeten we een zekere sereniteit bewaren in deze discussie. Onlangs werd nog maar eens aangetoond hoe incidenten door sommigen in de media worden aangegrepen om het Vlaamse beleid in Voeren als inhumaan te karakteriseren, om het te hebben over gedwongen volksverhuizingen. Dit beeld strookt helemaal niet met de realiteit, maar het wordt in het leven geroepen door de Franstalige media. Wijsheid en omzichtigheid zijn dus geboden.

We moeten er de federale overheid ook op wijzen dat zij destijds, bij de eerste bespreking met de heer Columberg, te weinig aandacht heeft besteed aan de wijze waarop het rapport werd opgesteld. Op dit ogenblik wordt dit besproken. We zijn ervan overtuigd dat de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken zeer goed weten wat onze houding terzake is. We verwachten dat men de keuzes verdedigt die constitutioneel zijn vastgelegd, ofwel bij een tweederde meerderheid in de Grondwet, ofwel bij een tweederde meerderheid in bijzondere wetten. Dit is het resultaat van de democratische besluitvorming en niet het gevolg van verdrukkingsmechanismen tegenover minderheden.

Inzake de omzendbrief-Peeters neemt de federale premier de volgende houding aan. De omzendbrief is er. De Vlaamse regering houdt deze omzendbrief in stand. Er heerst terzake geen verdeeldheid binnen de Vlaamse regering. Mocht de Raad van State deze omzendbrief echter vernietigen, dan moeten we, als legalisten, deze vernietiging beoordelen. Dat is eveneens de houding van de federale regering. Momenteel is er dus geen enkele reden om deze omzendbrief in te trekken of ons standpunt terzake te wijzigen. Als daarover wordt gesproken, zal ook de federale regering het standpunt innemen dat de Raad van State eerst een uitspraak moet doen. Dat is zo afgesproken.

Bij die besprekingen tussen de Vlaamse minister-president en de federale eerste minister is ook afgesproken dat de premier de akkoorden inzake Lambermont, met een vastlegging van de faciliteiten, aan mevrouw Nabholz-Haidegger zal uitleggen. Tegelijk zal hij ook een systematisch overzicht geven van de Brusselse situatie.

Op 7 juni heeft de federale premier op een vraag van de heer Annemans in de Kamer geantwoord dat er geen verband is tussen de goedkeuring van de bijzondere wetten en de ratificatie van het raamverdrag. Dat raamverdrag zal op zijn afzonderlijke merites, in verband met de vraag wat al dan niet minderheden zijn, worden beoordeeld. Het zal dus niet worden gekoppeld aan de goedkeuring van bijzondere wetten in de Kamer of in de Senaat.

Mijnheer Van Overmeire, dit is in grote lijnen het antwoord dat ik kan geven op uw interpellatie.

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik denk dat iedereen in Vlaanderen het eens kan zijn met de kern van ons standpunt. We moeten ons tegenover het buitenland niet schamen voor het beleid dat we hier in Vlaanderen voeren.

Wat die conventie ter bescherming van de minderheden betreft, denk ik dat alles inderdaad draait rond de definitie van een nationale minderheid. Als we de volkenrechtelijke definitie van minderheid hanteren, kunnen we er redelijkerwijze van uitgaan dat er in Vlaanderen geen nationale minderheden zijn. In se zou er dus geen belemmering mogen zijn om deze conventie te ondertekenen.

Er is natuurlijk een essentieel verschil tussen de huidige Belgische situatie en de hypothetische situatie van een onafhankelijke Vlaamse staat. In de Belgische situatie proberen de Franstaligen via het vermeend statuut van minderheid toch nog altijd om de grenzen van Vlaanderen in vraag te stellen en dus een territorium over te hevelen. Dat is een fundamenteel verschil met de hypothetische situatie van een onafhankelijke Vlaamse staat, waar de grenzen vastliggen. De situatie ten opzichte van anderstaligen binnen Vlaanderen zou dan helemaal anders zijn. In de huidige omstandigheden zijn onze grenzen nog maar gewestgrenzen, en dus eigenlijk maar administratieve grenzen. Bijgevolg kunnen we ons weinig of geen soepelheid veroorloven.

Van Overmeire

Ik heb niet volledig begrepen of er nu al dan niet gestructureerd overleg is geweest tussen de Vlaamse regering en de federale regering over het bezoek van mevrouw Nabholz-Haidegger. Als dat er nog niet geweest is, wordt het echt wel hoog tijd. Morgen vindt immers het eerste gesprek al plaats. Ik ga ervan uit dat de Vlaamse regering zich toch wel heel goed bewust is van de problematiek en dat ook de Belgische regering zich bezorgd toont over deze problematiek. Een negatief rapport straalt immers ook af op België. Daarom zou men verwachten dat beide regeringen, zodra ze horen dat er een nieuwe rapporteur op komst is, rond de tafel gaan zitten om terzake duidelijke afspraken te maken.

Ik stel ook vast dat de Vlaamse regering pas in september een gesprek heeft. Dat is toch wel merkwaardig. Ik meen immers een zekere rangorde te ontwaren in de contacten. De rapporteur komt hier aan en ontmoet eerst de leden van de federale regering en de burgemeesters van de betrokken faciliteitengemeenten. Pas daarna komt de Vlaamse regering aan bod. Het is echt wel te betreuren dat dit in die volgorde gebeurt.

Tot slot heb ik nog een meer algemene opmerking. Dit is ook al aan bod gekomen bij de problematiek van het taalgebruik op de ambassades. De beeldvorming van België en van Vlaanderen in het buitenland gebeurt nog altijd in grote mate via Franstaligen. Zowel via de Belgische instellingen als via mensen zoals de heer Clerfayt treden die Franstaligen veel assertiever en met veel meer succes in het buitenland op. Vlaanderen blijft op dat gebied nogal onwennig. Ik heb soms de indruk dat men onvoldoende het belang inschat van het Vlaamse imago in het buitenland. Daar is toch wel een belangrijke rol voor de Vlaamse regering weggelegd.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer Van Overmeire, mevrouw Nabholz-Haidegger bepaalt uiteraard zelf haar agenda. Ze heeft de keuze gemaakt om eerst met andere betrokkenen te praten. We zouden haar natuurlijk wel kunnen zeggen dat ze zich vergist en dat ze beter eerst met ons zou praten. Dit zou misschien echter een averechts effect hebben. We moeten er in dit verband ook rekening mee houden op welke wijze het rapport-Columberg een eigen leven is gaan leiden en slechts op het nippertje is gecounterd door de gegevens die u daarnet zelf hebt vermeld. We laten haar dus zelf de agenda bepalen. We zijn alert maar

niet agressief. We trachten op een diplomatische manier te werk te gaan.

Op uw andere vraag kan ik zeggen dat er wel degelijk overleg is geweest met de federale regering. De Vlaamse minister-president heeft dienaangaande een gesprek gehad met de federale eerste minister.

Dan is er nog de zaak van het imago van Vlaanderen in het buitenland. Dit is inderdaad een probleem. Het gaat hier echter om een globaal gegeven. Op een bepaald ogenblik zal hier toch nog eens opnieuw over gepraat moeten worden. Misschien moeten we zelfs denken aan een colloquium om na te gaan hoe we een correctie kunnen aanbrenge aan een eventuele verkeerde beeldvorming in het buitenland. Ik ben ervan overtuigd dat we het beeld slechts kunnen corrigeren door initiatieven te nemen. We mogen niet vertrekken vanuit een minderwaardigheidspositie – maar dat zal evenmin uw bedoeling zijn. We moeten de internationale fora betreden met een natuurlijke vanzelfsprekendheid en er tonen wat we te bieden hebben. Dat is de beste wijze om anderen te overtuigen.

Mijnheer Gatz, u stelt dat we moeten leren omgaan met de Franstaligen. Ik ben het daarmee eens. We moeten de Franstaligen bovendien vertrouwd leren maken met het gegeven dat ze staatsburgers zijn geworden van de Vlaamse deelstaat. Om dit uit te leggen, gebruik ik altijd het voorbeeld van de francofonen in Gent. De voorbije 25 jaar hebben zij immers een totale metamorfose ondergaan. Een deel van hen spreekt in de huiselijke kring nog steeds Frans. Ik heb daar uiteraard geen enkel probleem mee. Een groot deel van hen is actief in bedrijven, diensten en ministeries in Vlaanderen en behoren tot onze beste woordvoerders in het buitenland. Ze beheersen het Frans immers op een schitterende wijze, maar zijn tegelijkertijd ook burgers geworden van het nieuwe Vlaanderen. We kunnen ze bijna de verdedigers van dat nieuwe Vlaanderen noemen. Zo weet ik dat een aantal pupillen van de Franstalige bourgeoisie van Gent belangrijke posities innemen in Sidmar. Vanuit hun verantwoordelijke posities in een Vlaams bedrijf, zijn ze bijna van nature meegegroeid in de evolutie van onze staat.

We moeten de Franstaligen in de Rand een gelijkaardige toekomst aanbieden. We moeten hen duidelijk maken dat het niet de bedoeling is om hen te onttrekken aan de eigen cultuur, gevoeligheden en mogelijkheden. Ik denk hierbij altijd aan Lilar, een schitterende Franstalige schrijver uit Gent. Het is wel de bedoeling om hen vanuit hun gevoeligheden

Van Grembergen

en mogelijkheden samen met ons te laten groeien. Het is ook de bedoeling dat ze Nederlands leren. Hun mogelijkheden zullen in vele gevallen groter worden. We moeten de evolutie een kans geven.

Wij mogen de Franstaligen de oren niet wassen. We moeten vasthouden aan onze principes en wetten, maar we moeten ook een brug trachten te slaan naar de mensen die openstaan en gevoelig zijn voor de evolutie. Sommigen zullen dat nooit worden en zullen de evolutie altijd rabiaat blijven af-

wijzen, maar ik denk en hoop dat een aantal jongeren wel bereid zullen zijn om geleidelijk een aantal stappen te zetten en rekening zullen willen houden met de evolutie in de staatsvorming. Vanuit mijn nieuwe verantwoordelijkheid wil ik proberen om van die hoop werkelijkheid te maken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.22 uur.*
